

چهارشنبه 28 مرداد 1394 - 4 ذی القعدة 1436 - 19 آگوست 2015

کودتای آمریکا علیه نهضت ملی ایران و سرنگونی دولت «دکتر مصدق»...

* 28 مرداد در گذر تاریخ

* کودتای آمریکا علیه نهضت ملی ایران و سرنگونی دولت «دکتر مصدق» (1332 ش)
اشاره:

نهضت ملی ایران با رهبری آیت‌الله سیدابوالقاسم کاشانی و مبارزات قهرمانانه ملت مسلمان ایران در 30 تیر 1331 به اوج خود رسید و نزدیک بود طومار استبداد و استعمار را برای همیشه درهم پیچد اما در این میان، اتفاقاتی رخ داد که نهضت مردمی را از مسیر اصلی خارج ساخت و به شکست کشاند. پس از روی کار آمدن مجدد دکتر مصدق، او خواهان افزایش اختیارات بود و آیت‌الله کاشانی که ریاست مجلس هفدهم شورای ملی را برعهده داشت، برای ایجاد اتحاد و جلوگیری از تفرقه، به این لایحه نخست وزیر رأی داد. با این حال، مصدق در صدد منزوی کردن مجلس بود و اختیارات بیشتری می‌خواست. این در حالی بود که آیت‌الله کاشانی معتقد بود که مجلس، کمال همکاری را با دولت دارد و نیازی به اختیارات بیشتر نیست. از همین زمان، اختلاف نظر در امور مختلف بین دکتر مصدق و آیت‌الله کاشانی آغاز شد و این اختلاف پس از درخواست تقاضای تمدید اختیارات نخست‌وزیر به مدت یک سال از جانب مصدق، شکلی جدی و گسترده به خود گرفت. مصدق می‌خواست با اخذ اختیارات وسیع،

نقش مجلس را در قانون‌گذاری کمرنگ سازد و خواسته‌های خود را به صورت قانون درآورد. این اختلاف و شکاف در جبهه ملی و مذهبی، باعث شد که دشمنان با سوء استفاده از این فرصت درصدد کودتا علیه دولت و حذف مصدق باشند. در این میان آیت‌الله کاشانی، بارها در ضمن نامه‌ها و سخنرانی‌های خود، مصدق را از خطر وقوع کودتا آگاه کرد ولی مصدق، مغرور به قدرت خود و پشتیبانی مردم، نصائح دلسوزانه آیت‌الله کاشانی را نشنیده گرفت. سرانجام با خروج شاه از کشور و به وجود آمدن شرایط لازم برای کودتا علیه دکتر مصدق، در حالی که بیش از

سیزده ماه از پیروزی‌های چشمگیر مردم در قیام 30 تیر 1331 ش نگذشته بود، این موفقیت‌ها با کودتای آمریکایی 28 مرداد 1332 توسط ایادی سلطنت طلب به شکست انجامید و مصدق سرنگون شد. از آن پس عامل کودتا، سپهبد فضل‌الله زاهدی، که در دولت مصدق سمت وزارت کشور را داشت به قدرت رسید و پس از مدتی محمدرضا پهلوی به کشور انتخاب مجدد و بار دیگر بر تخت سلطنت تکیه زد. مقدمات کودتایی که در

روز 28 مرداد 1332، به عمر حکومت مصدق خاتمه داد، از ده ماه قبل از آن، در پائیز 1331، فراهم آمده بود و طرح اولیه آن نیز پس از بازگشت چرچیل به مقام نخست‌وزیری انگلستان در مهرماه 1331، تهیه گردید. این کودتا با همکاری آمریکا و انگلیس در ایران به وقوع پیوست و از آن پس، ایران به طور مستقیم تحت نفوذ رژیم استکباری آمریکا درآمد. پس از این کودتا، اوضاع ایران آن‌چنان بر وفق مراد آمریکا گردید که تا بیست و پنج سال، حکومت ایران مهم‌ترین دست نشانده برای دولت آمریکا بود و آن دولت استکباری بر تمامی جریان‌ها و امور کشور ایران خیمه زد.

* فاجعه آتش‌سوزی سینما رکس آبادان توسط عمّال رژیم پهلوی (1357 ش)
اشاره:

در فاجعه آتش‌سوزی عمدی سینما رکس آبادان که از سوی ساواک و عوامل رژیم سقاک پهلوی جهت بدنام کردن انقلاب اسلامی مردم ایران به وقوع پیوست، 377 نفر به طرزی فجیع کشته شدند. در جریان این آتش‌سوزی، تماشاگران سینما که در آن روز، حدود 700 نفر بودند برای فرار از مهلکه به طرف درهای خروجی روی آوردند، ولی درها را بسته یافتند. انتشار این خبر و نمایش فیلم‌ها و عکس‌های این فاجعه، افکار عمومی را به شدت جریحه‌دار ساخت. اما رژیم شاه با متهم کردن نیروهای انقلابی در این حادثه

ضد انسانی، قصد داشت تا انقلابیون مسلمان را افرادی متحجر و مخالف با هنر و ضد مردم نشان دهد که در این هدف خود ناکام ماند و مردم بیشتر حرف مخالفان را که رژیم را در این فاجعه متهم می‌کرد، می‌پذیرفتند.

* تشکیل نخستین مجلس خبرگان قانون اساسی جمهوری اسلامی با پیام امام خمینی (ره) (1358 ش)
اشاره:

بعد از پیروزی انقلاب اسلامی و برگزاری اولین انتخابات که منجر به تعیین نوع حکومت و تشکیل جمهوری اسلامی در ایران

گردید، بحث درباره تعیین قانون اساسی نظام در محافل مختلف گسترش یافت. این مرحله از استقرار نظام نیز با تیزبینی و آینده‌نگری حضرت امام خمینی(ره) با موفقیت پشت سرگذاشته شد. از این‌رو، پیش‌نویس قانون اساسی به دستور حضرت امام نگارش یافت و پس از بحث و بررسی پیرامون آن به اطلاع مردم رسید. هرچند در مسیر تصویب قانون اساسی کارشکنی‌هایی صورت گرفت، ولی در دوازدهم مرداد سال 1358 انتخابات خبرگان قانون اساسی صورت گرفت و در 28 مرداد آن سال نیز اولین جلسه مجلس خبرگان قانون اساسی با پیام حضرت امام(ره)، آغاز گردید. سرانجام مجلس خبرگان پس از سه ماه تلاش و فعالیت فوق العاده، کار پر مسئولیت تدوین قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران را در بیست و چهارم آبان 1358 در 12 فصل و 175 اصل و با یک مقدمه و مؤخره تنظیم نمود و در دوازدهم آذر سال 1358 به تصویب نهایی ملت ایران رسید.

* درگذشت دکتر آذر اندامی، محقق و باکتری شناس برجسته ایران (1363ش)

* 4 ذی القعدة در گذر تاریخ

* وفات «مهلبی» کاتب و دانشمند مصری(656 ق)

اشاره:

مهلبی، درنظم و نثر و خط خوش سرآمد دانشمندان عصر خود بود، به طوری که ابن خلکان، مورخ مشهور درباره‌ی او گفته است: «با او ملاقات کردم و بیش از آن چه که شنیده بودم، دیدم». این کاتب و ادیب مسلمان، در سرودن شعر نیز توانا بود و دیوان اشعار ارزنده‌ای از او به جای مانده است. تمامی اشعار او لطیف و ساده است و از آن جا که دیوان اشعارش مورد پسند مردم قرار دارد، بارها در مصر و بیروت به چاپ رسیده است.

* درگذشت «عطاملک جوینی» سیاست‌مدار و مورخ شهیر ایرانی (681 ق)

اشاره:

ابوالمظفر عطاملک علاءالدین بن بهاءالدین محمد بن محمد جوینی در سال 623 ق در جوبین از توابع خراسان متولد شد. پس از خاتمه‌ی تحصیل وارد کارهای دیوانی شد، زیرا پدر و برادر وی از دیوانیان بودند. وی پیش از حمله‌ی هلاکوخان به ایران، سفرهایی به مغولستان نمود. در سال 657 ق، هلاکوخان پس از فتح بغداد، حکومت عراق را به عطاملک واگذاشت و او تا سال 680 در این شغل باقی بود. با حضور عطاملک جوینی در دستگاه اداری مغولان، اقدامات بی‌رحمانه‌ی آنان علیه مردم تا حدودی کاهش یافت و ازتباه شدن آثار فرهنگی ایران تا اندازه‌ای جلوگیری به عمل آمد. او 24 سال، اداره‌ی عراق را به عهده داشت اما دشمنانش به تدریج، خان مغول را به او بدبین کردند. بدین ترتیب اقتدار عطاملک تدریجاً افول کرد و خان مغول بر او چندان سخت گرفت که در اثر این فشارها وفات یافت. عطاملک جوینی مؤلف تاریخ معروف جهانگشای فارسی است که شامل تاریخ چنگیز خان و

هلاکوخان مغول و شرح جنایات آنان می‌باشد. از آثار خیریه‌ی جوینی احداث نهر نجف است. او در آن سرزمین مقدس، نهری حفر کرده و با صرف هزینه‌ای فراوان، آب رود فرات را به حوالی نجف اشرف جاری نمود. وفات جوینی را در سال 681 ق نوشته‌اند.

* آغاز نخستین کنگره بین المللی امامزادگان (1434ش)

اشاره:

نخستین کنگره بین‌المللی امامزادگان در جهت تبیین جایگاه ایشان در تربیت دینی، سیاسی، اجتماعی و فرهنگی افراد جامعه، با حضور اندیشمندان خارجی و با همکاری مجمع تقریب مذاهب اسلامی، مجمع اهل بیت(ع)، وزارت امور خارجه، جامعه‌المصطفی و همچنین مراکز علمی و حوزوی خارج از کشور در تهران و اصفهان برگزار شد.

سازمان اوقاف و امور خیریه در راستای تکریم و بزرگداشت امامزادگان و معرفی جایگاه ویژه آنان در فرهنگ و تمدن‌سازی اسلامی و همچنین در راستای معرفی آثار و برکات آن بزرگواران در جهان اسلام کنگره بین‌المللی امامزادگان را برگزار کرد. این کنگره در دهه کرامت و در روز 5 ذی القعدة همزمان با سالروز تکریم امامزادگان مصادف با روزهای 19 و 20 شهریورماه جاری با حضور اندیشمندان و فرهیختگان کشوری و بین‌المللی در دو استان تهران و اصفهان برگزار می‌شود.

دبیرخانه علمی کنگره بین‌المللی امامزادگان با حضور حجت الاسلام اژدری

مدیر اداره کل اوقاف و امور خیریه استان اصفهان،

حجت الاسلام مرتضی خوشنویس زاده،

معاون امور فرهنگی اجتماعی اداره کل اوقاف و امور خیریه استان اصفهان، دکتر اصغر منتظرالقائم دبیر علمی کنگره بین‌المللی

امامزادگان، دکتر بید هندی قائم مقام

رئیس دانشگاه و رئیس دانشکده

ادبیات و علوم انسانی دانشگاه اصفهان، دکتر علی اکبر کجیاف معاون دانشجویی، دکتر علی اکبر جعفری مدیر روابط عمومی

دانشگاه اصفهان و جمعی از اعضاء هیئت علمی کنگره در محل دبیرخانه علمی واقع در دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه اصفهان افتتاح شد.

* 19 آگوست در گذر تاریخ

* مرگ «لودویکو آریوستو» ادیب مشهور ایتالیایی (1533م)

* تولد «ساموئل ریچاردسون» نویسنده معروف فرانسوی (1689م)

* کشف جریان برق (1727م)

* شروع به کار دادگاه های انقلابی در فرانسه در جریان انقلاب این کشور (1792م)

* درگذشت «جیمز وات» دانشمند برجسته انگلیسی (1819م)

* تولد «رینولد نیکلسون» مستشرق انگلیسی و
مترجم مثنوی (1868م)

* تشکیل پارلمان روسیه
موسوم به «دوما» توسط تزار
«نیکلای دوم» (1905م)

* درگذشت «واسیلی بارتولد» از مشاهیر خاورشناسان روسی (1930م)

* مرگ «ابونضال» یکی
از شخصیت های معروف فلسطینی (2002م)